

«...κι εγώ δεν ξέρω πως μου ήρθε αυτό το κακό»

(Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ 40 ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΥ ΧΡΩΜΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΟ ΦΟΝΤΟ ΤΗΣ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ)

Τον 20ό αιώνα, ο πλανήτης μας τυλίχθηκε δυο φορές από τις φλόγες παγκόσμιων ιμπεριαλιστικών πολέμων που ήταν αποτέλεσμα της πάλης για το ξαναμοίρασμα του κόσμου από τους καπιταλιστές.

Αυτές οι αντιθέσεις μεγάλωσαν ακόμα περισσότερο εξαιτίας της ύπαρξης της Σοβιετικής Ένωσης, σε συνδυασμό με την παγκόσμια καπιταλιστική κρίση . Από ένα σημείο και μετά, δεν μπορούσαν να λυθούν παρά μόνο με πόλεμο μεταξύ των καπιταλιστικών κρατών.

Το ναζιστικό κόμμα αναρριχήθηκε στην εξουσία με τη βοήθεια της σοσιαλδημοκρατίας και την αμέριστη συμπαράσταση και την ενίσχυση των Γερμανών βιομηχάνων, της γερμανικής άρχουσας τάξης. Ήταν η πολιτική απάντηση της ευρωπαϊκής πλουτοκρατίας , όχι μόνο της γερμανικής, στην οικονομική κρίση του καπιταλισμού.

Η Ελλάδα ήταν μια από τις χώρες που υπέστη την επίθεση της Ιταλίας και αργότερα της Γερμανίας. Μπροστά σ' αυτή την επίθεση ο ελληνικός λαός έχοντας ως εφοδιο τη νικη του επί της φασιστικής Ιταλίας , αφού συγκέντρωσε τις δυνάμεις του μετά την πείνα του 1941-42 , δημιούργησε τη δική του αλληλεγγύη. Δεν εμεινε όμως εκεί.

Πάνω σ' αυτό το έδαφος «άνθισε» ο αντιστασιακός άνθρωπος, ο εργαζομενος που δεν αρκούνταν πλέον στη φιλανθρωπία που διαιώνιζε την άσχημη κατάστασή του, αλλά έβαζε το ζήτημα της δημιουργίας μιας άλλης κοινωνίας.

Σ'αυτή τη χρονική στιγμή το ΚΚΕ και η ΟΚΝΕ , μέσα στην πιο σκληρή παρανομία, πηραν την πρωτοβουλία να δημιουργήσουν ένα αντιστασιακό κίνημα ενάντια στην τριπλη φασιστική κατοχή της πατρίδας μας από τους Γερμανούς , Βούλγαρους και Ιταλούς.

Δημιούργησαν το ΕΑΜ και το ένοπλο σκελος του τον ΕΛΑΣ , την οργάνωση της αντιστασιακής νεολαίας , την ΕΠΟΝ, μαζί με άλλες μικρές προοδευτικές οργανώσεις. Τα μεγάλα αστικά κόμματα το έσκασαν στην Αίγυπτο μαζί με τον Βασιλιά .

Ακόμη και το βρετανικό υπουργείο εξωτερικών σε εκθεση του αναφέρει και παραδέχεται: «Την ίδια στιγμή που τα συντηρητικά στοιχεία σπαταλούσαν το χρόνο τους στην αδρανηα , το ΕΑΜ τράβηξε μπροστά φτάνοντας στο σημείο στο οποίο μπορεί να ισχυριστεί κανεις πως είναι ο κύριος εκπρόσωπος της ελληνικής αντίστασης.» Το ΕΑΜ οργάνωσε την ένοπλη λαϊκή αντίσταση . Δημιούργησε φύτρα εξουσίας στις απελευθερωμένες περιοχές (Αυτοδιοίκηση, Λαϊκή Δικαιοσύνη). Τροφοδότησε τη λαϊκή πολιτιστική ανάταση.

Διοργάνωσε εκλογές στις συνθήκες της Κατοχής, από τις οποίες εκλέχτηκε το Εθνικό Συμβούλιο,. Στις εκλογές, ψήφισαν για πρώτη φορά καθολικά οι γυναίκες και οι νέοι από 18 χρόνων. Συμμετείχαν περίπου 1.800.000 ψηφοφόροι ενώ στις εκλογές του 1936 είχαν πάρει μέρος 1.000.000 ψηφοφόροι, αφού δεν αναγνωριζόταν το δικαίωμα να ψηφίζουν και οι γυναίκες.

Μέσα λοιπόν σ' αυτές τις συνθήκες συνέβησαν τα γεγονότα που θα εξιστορήσουμε.

Ο δήμαρχος Αιμ. Ξανθόπουλος

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Στις 23 Φλεβαρη του 1943 στο Σιδ. Σταθμό Κατερίνης εκτελέστηκαν 40 κάτοικοι από τα χωριά Άγιος Δημήτριος και Λιβάδι , ως αντίποινα για την ανατίναξη και καταστροφή του μεταλλείου χρωμίου , που βρίσκεται στη θέση «Μπάρα» στον Άγιο Δημήτριο ,από τους αντάρτες του ΕΛΑΣ, στα πλαίσια γενικότερων επιθέσεων σε μεταλλεία και ορυχεία σ' όλη την Ελλάδα. Σκοπός των επιθέσεων αυτών ήταν να σταματήσει η λεηλασία του ορυκτού πλούτου της χώρας και να στερηθούν τα κατοχικά στρατεύματα το χρώμιο, που τους ήταν τόσο απαραίτητο για την πολεμική τους βιομηχανία.

Το μεταλλείο το εκμεταλλευόταν οι Γερμανοί και πριν από το 1940 και είχαν ως αντιπρόσωπο και διαχειριστή τους τον Κώστα Νταϊφά , δημοσιογράφο

από την Αθήνα με καταγωγή από το Βόλο **(1)**.

Στη διάρκεια της κατοχής τα γερμανικά κατοχικά στρατεύματα συνέχισαν την εκμετάλλευση του.

Στο μεταλλείο οι Γερμανοί απασχολούσαν Αη-δημητρινους (ένα άτομο από κάθε οικογένεια) χωρίς να τους πληρώνουν . Μετά τον Ιουνη του 1942 απασχολούσαν και 34 Εβραίους **(2)** από τη Θεσσαλονίκη**(3)**.

Το βράδυ της 18^{ης} προς 19^{ης} Φλεβάρη του 1943 αντάρτες του ΕΛΑΣ από τα τμήματα Θεσσαλίας ανατίναξαν το μηχανοστάσιο , έβαλαν φωτιά στις αποθήκες , αφού προηγουμένως πήραν τρόφιμα και εκρηκτικές ύλες. Οδηγοί στην επιχείρηση χρησιμοποιήθηκαν από τον εφεδρικό ΕΛΑΣ Αγ. Δημητρίου ενώ αποχωρώντας οι αντάρτες πήραν μαζί τους και δυο γερμανούς στρατιώτες τους οποίους αργότερα εκτέλεσαν.**(4)**.

Την ίδια μέρα (19-2-1943) οι γερμανοί έκαναν επιδρομή στο χωριό για να συλλάβουν ομήρους . Από το παρατηρητήριο των ανταρτών ειδοποιούνται οι κάτοικοι να φύγουν. Έτσι μένουν στο χωριό κυρίως ηλικιωμένοι. Ο γερμανικός στρατός συλλαμβάνει ομήρους και φεύγει για την Κατερίνη. Η προσπάθεια απελευθέρωσης από τον ΕΛΑΣ δεν ήταν έγκαιρη , προλαβαίνει όμως ένας Εβραίος και δραπετεύει. Οι όμηροι μεταφέρονται στο Σιδ, Σταθμό Κατερίνης και κλείνονται σ' ένα βαγόνι. Στο Σταθμό φτάνουν και οι συγγενείς τους , οι οποίοι μάταια περιμένουν την απελευθέρωση τους .

Στις 23 του Φλεβαρη συλλαμβάνεται και ο πρώην Δήμαρχος Κατερίνης Αιμίλιος Ξανθόπουλος , ο οποίος ήταν επιμελητής τροφοδοσίας των εργατών του μεταλλείου, κατηγορούμενος ότι εφοδίαζε τους αντάρτες του ΕΛΑΣ. Την ίδια μέρα επιστρατεύονται δεκαπέντε Κατερινιώτες για να σκάψουν τον τάφο.

Την ώρα που μπροστά από το βαγόνι με τους ομήρους σταθμεύει το τρένο για την Αθήνα , οι μελλοθάνατοι οδηγούνται στον τόπο της εκτέλεσης. Οι όμηροι εκτελούνται. Ο Αιμίλιος Ξανθόπουλος , λίγο πριν , είχε προλάβει ν' αφήσει σημείωμα στη γυναίκα του , στο οποίο , μεταξύ άλλων, έγραφε.... «δεν μπόρεσα να δημιουργήσω περιουσία, γιατί έζησα τίμια».**(5)**

Την ίδια μέρα ο ΕΛΑΣ έδωσε μάχη στα στενά της Πέτρας και ανατίναξε το εργοστάσιο ξυλείας στη Μορνα.

Στις 2 του Μαρτη του 1943 η εφημερίδα των δωσίλογων στη Θεσσαλονίκη «Νέα Ευρώπη» γνωστοποιεί, με ανακοίνωση του γερμανού στρατιωτικού διοικητή Θεσσαλονίκης – Αιγαίου, ότι «...Έλληνες λησται παραπλανηθείς από μπολσεβίκους τρομοκράτες επετέθησαν εναντίον ενός ορυχείου» και « για το λόγο αυτό ετυφεκισθησαν , εκ της εκεί περιοχής, 37 κάτοικοι». Προειδοποιεί ότι «ο γερμανικός στρατός θα τιμωρήσει και εις το μέλλον κάθε τρομοκρατικών εκδήλωσαν ελλήνων κομμουνιστών».

Αυτά είναι συμφώνα με όσα γνωρίζουμε , τα γεγονότα που έγιναν τον Φλεβαρη του 1943 στην Πιερία.

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΙΤΙΕΣ (Η ΝΑΖΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ)

Ποιες όμως ήταν οι αιτίες και ποιες οι συνέπειες της βάρβαρης αυτής πράξης των γερμανων ναζιστών;

Ο Αιμίλιος Ξανθόπουλος αναρωτιόταν στο τελευταίο του γράμμα... «...κι εγώ δεν ξερω πως μου ήρθε αυτό το κακό» . Το ερώτημα αυτό του πρώην δημάρχου Κατερίνης θα μπορούσε ν' απαντηθεί , αν γνώριζε τη διαταγή που ειχε εκδώσει ο Χίτλερ στις 16.2.1942 για την ένταση της τρομοκρατίας στην νοτιοανατολική Ευρώπη.

«Αν ο αγώνας αυτός κατά των συμμοριών στα Βαλκάνια –διέτασσε ο Χίτλερ- δεν διεξαχθει με τα πιο ωμα μέσα , τότε δεν θα επαρκούν πια οι διαθέσιμες δυνάμεις ...γι' αυτό ο στρατός έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί κατά των γυναικών και των παιδιών κάθε μέσο, αρκεί μόνο να οδηγεί αυτό σε επιτυχία...»(6).

Γιατί όμως ο Χίτλερ έδωσε αυτή τη διαταγή;

Πρόκειται για τη διαταγή ενός παράφρονα εγκληματία που προσπαθούσε να κατακτήσει τον κόσμο, όπως θα ήθελε μια απλοϊκή και επιφανειακή ερμηνεία;

Σίγουρα όχι. Πίσω από τον Χίτλερ κρυβόταν οι επιδιώξεις του γερμανικού κεφαλαίου που ήθελε, με κάθε μέσο, την επέκτασή του. Πίσω από τη φοβερή πολεμική μηχανή του τρίτου Ράιχ και τις ωμότητές της υπήρχαν οι βλέψεις των βιομηχανικών κολοσσών της Γερμανίας για ένα νέο μοίρασμα της ευρωπαϊκής αγοράς , σύμφωνα με τα συμφέροντα τους.

Έτσι, μέσα στα πλαίσια αυτών των σχεδιασμών, τα στελέχη του οικονομικού επιτελείου είχαν αναθέσει στη Νοτιοανατολική Ευρώπη το ρόλο του τροφοδότη των γεωργικών και μεταλλευτικών προϊόντων, δηλαδή στις βαλκανικές χώρες.

«Η εκβιομηχάνιση θα πρέπει να προσανατολιστεί σε πρώτη γραμμή στη γεωργική παραγωγή... και στις υπάρχουσες πρώτες ύλες (7) έγραφε σε υπόμνημα του ο Ουλ. Χασελ , μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Κεντρικής Ευρώπης , το Σεπτέμβρη του 1941.

Ο Χ. Φελικερ, πρόεδρος ταυτόχρονα και της Επιτροπής Εξωτερικού Εμπορίου της Ομάδας Βιομηχανίας του Ραιχ και του Δ.Σ. των εργοστασίων Ντιντιερ Α.Ε. , μπορεί να θεωρηθεί πρόδρομος της «ευρωπαϊκής ιδέας». Μιλώντας στις 8-11-1941 για το «Σχεδιασμό του μεγάλου χώρου» τόνιζε ... «μόνο ένα σταθερό ευρωπαϊκό μπλοκ , μόνο μια κοινή στράτευση όλων των δυνάμεων , μπορεί να ικανοποιήσει σε

"ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΗ, 2-3-1943

επαρκή βαθμό τις ανάγκες που αναμένεται να προκύψουν μετά τον πόλεμο ...Επιδιώκουμε μια όσο το δυνατόν καλύτερη εκμετάλλευση των πηγών των πρώτων υλών... Για το σκοπό αυτό , δηλαδή για την οργάνωση της πρωτοβουλίας της ιδιωτικής οικονομίας, είναι αναγκαία μια ηγεσία την οποία εμείς βέβαια την αξιώνουμε για τη Γερμανία».(8)

Σε άρθρο στην «Εθνική εφημερίδα της Εσσης» με τίτλο «Δυο έθνη, δυο αντιθέσεις- η προδοσία έναντι της Ν.Α. Ευρώπης , η ευρωπαϊκή προσαρμογή της Ελλάδας»(9) , ο γερμανός αρθρογράφος ανέθετε στην Ελλάδα την τύχη της «Καλιφόρνιας της νέας Ευρώπης» που θα παίξει το ρόλο «προμηθευτού δι' ειδικην διατροφήν του ευρωπαϊκού πληθυσμού» . Πιο κάτω αναφέρει ότι «στην οργάνωση της πρέπει να συμπεριληφθεί και η εκμετάλλευση των υπάρχοντων μεγάλων κοιτασμάτων διαφόρων ορυκτών». Ο αρθρογράφος επισημαίνει ακόμη ότι θα πρέπει «...να περιοριστούν μερικοί βιομηχανικοί κλάδοι οι οποίοι διατηρούνται τεχνηέντως» (βλέπε σημερινούς στόχους Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Πίσω από τους προσεκτικά διατυπωμένους σχεδιασμούς του γερμανικού ιμπεριαλισμού για το χώρο των Βαλκανίων και την Ελλάδα ειδικότερα κρυβόταν η επιδίωξη της ληστρικής εκμετάλλευσης της ελληνικής παραγωγής. Ακόμη και ο Μουσολίνι αναγκάστηκε να πει ότι

« οι γερμανοί πήραν απ' τους έλληνες ... και τα κορδόνια των παπουτσιών τους» .(10)

Μέσα στα πλαίσια της ληστρικής εκμετάλλευσης της χώρας μας δεσπόζουσα θέση έχει η

ΚΑΤΕΡΙΝΗ 1941

εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου και κυρίως του χρωμίου από το οποίο παράγεται το ατσάλι, μέταλλο πολύτιμο για την πολεμική βιομηχανία. Η εξασφάλιση του ορυκτού πλούτου γινόταν κυρίως προς όφελος των γερμανικών μονοπωλίων , όπως η εταιρία Κρουπ. Πραγματικά δεν μπορείς να καταλάβεις ποιος διαπραγματεύεται την αγορά ή την ενοικίαση των μεταλλείων , η εταιρία ή ο γερμανικός στρατός. Η ταύτιση είναι σχεδόν πλήρης.

Είναι άραγε τυχαίο το γεγονός ότι η δημοσίευση του άρθρου για τον παραγωγικό προσανατολισμό της Ελλάδας έγινε σε εφημερίδα της Εσσης , πόλη όπου ήταν και η έδρα της ΚΡΟΥΠ ; Ή είναι άσχετη η σύμπτωση ότι το ίδιο πρόσωπο είναι αντιπρόσωπος της ΚΡΟΥΠ στην Ελλάδα και διοικητικός πολεμικός σύμβουλος στο οικονομικό τμήμα της 12^{ης} στρατιάς της Βερμαχτ (γερμανικός στρατός) ;

Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΡΩΜΙΟΥ

Η αξία του χρωμίου για τη γερμανική βιομηχανία προκύπτει από μια σειρά αναφορές σε επιστολές κλπ. υπηρεσιακών και στρατιωτικών παραγόντων. Στις σημειώσεις του αντιστράτηγου Γκ. Τομας, προϊσταμένου του Γραφείου εφοδιασμού και εξοπλισμού της

Βερμαχτ, στις 3-5-1941, αναφέρεται ότι «...τα μεταλλεύματα της Ελλάδας σαν κράματα έχουν εξαιρετική σημασία για την παράγωγή της γερμανικής βιομηχανίας εξοπλισμών, προπάντων τα μεταλλεύματα νικελίου και χρωμίου».

Σε διαλέξεις που έγιναν στις 3 και 4 Σεπτέμβρη 1942 στη Θεσσαλονίκη από εκπροσώπους του Επιτελείου Εφοδιασμού και Οικονομίας για τη Ν.Α. Ευρώπη αναφέρεται ότι η εκμετάλλευση του χρωμίου σ' ολόκληρο το χώρο της Νότιας Ανατολής έχει «καθοριστική σημασία για την αμυντική οικονομία». Ο Οσκαρ Γκαμπελ σε επιστολή του στις 30-8-1944 χαρακτηρίζει το χρώμιο ως το «σημαντικότερο μέταλλευμα».

Η ποσότητα του χρωμίου που υπολόγιζε να εκμεταλλευτεί η Γερμανία στην Ελλάδα (κλειστήκαν και οι σχετικές συμφωνίες από το νομικό σύμβουλο της εταιρίας δρ. Ζολ) ήταν 60.000 τόνοι (11).

Το αξιοποιήσιμο υλικό ανερχόταν σε 9.244 τόνους το χρόνο (τέλη του 1942) και κάλυπτε το 32,9% της κατανάλωσης της γερμανικής πολεμικής βιομηχανίας(12) , ενώ μόνο το μήνα Φλεβάρη του 1943 στάλθηκαν 2.035 τόνοι με το σιδηρόδρομο.

Η εξαιρετική σημασία που είχε η αξιοποίηση του χρωμίου για τη γερμανική πολεμική μηχανή έγινε φαίνεται αντιληπτή από το επιτελείο του ΕΛΑΣ και τους συμμάχους. Ο ΕΛΑΣ κατέστρεψε το μεταλλείο χρωμίου στον Άγιο Δημήτριο και στις 8-3-1943 επιτέθηκε στο μεταλλείο Τσαγκλη και

δέκα μέρες αργότερα στο μεταλλείο Τσαγκλη – Αρντουαν (13) . Έτσι, το αποτέλεσμα των επιθέσεων αυτών ήταν να κλείσουν τα μεταλλεία «Όλυμπος», «Ελαφίνα», «Χρώμιο», «Τσαγκλής».

Η παράγωγή για το 1943 μειώθηκε από 49.600 τόνους σε 38000 τόνους (14).

Ο Οσκαρ Καμπελ, προϊστάμενος του τμήματος Μεταλλείων του Υπουργείου Οικονομίας του Ράιχ , σε δυο επιστολές του στις 17-1-1944 και 30-8-1944 επεσήμανε τους κινδύνους από την αντάρτικη δράση , για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης εξόρυξη του χρωμίου. Την πρώτη φορά ζητά «την

ΕΛΛ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ Τ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ -
Δ/εΙΣ Εσωτερικών, Αρ. Πρωτ. Εμπ. 308.-

(39)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ Δ. Σ. Μ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΑΣ

Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ι Ε
'Ονομαστική καταγραφή των κατ'εκτέλεσέντων από των Γερμανών
διὰ τὰ γεγονότα Μεταλλείου Χρωμίου

Α	Α	Όνοματεπώνυμον	Επάγγελμα	Τόπος διαμονής
4/	1/	Τσινής Αθανάσιος	Γεωργός	Άγιος Δημήτριος
2/	2/	Τσεβελή Νικόλαος	"	"
3/	3/	Χατζής Ιωάννης	"	"
4/	4/	Ντρεβλίδης Κων/τίνος	"	"
5/	5/	Τσινής Ιωάννης	"	"
6/	6/	Κοκκόρας Κων/τίνος	"	"
7/	7/	Κατσαρός Κων/τίνος	"	"
8/	8/	Μαντζούρας Γεώργιος	"	"
9/	9/	Γκαμπέλης Αθανάσιος	Βιομηχανικός	"
10/	10/	Τσινής Αθανάσιος	Γεωργός	"
11/	11/	Τσανάλας Αναστάσιος	"	"
12/	12/	Κατσαρός Γεώργιος	"	"
13/	13/	Ζεβετας Γεώργιος	"	"
14/	14/	Χρήστου Γεώργιος	"	"
15/	15/	Τριανταφύλλου Γεώργιος	"	"
16/	16/	Μαντζούρας Ιωάννης	"	"
17/	17/	Καραγιάννης Αθανάσιος	"	"
18/	18/	Μπαρβανίκας Αστέριος	"	"
19/	19/	Κατσαρός Βασίλειος	κτίστης	"
20/	20/	Τσατσοβής Χρήστος	Γεωργός	"
21/	21/	Τσατσοβής Νικόλαος	"	"
22/	22/	Τσατσοβής Ηλίας	Παντοπώλης	"
23/	23/	Τσάρας Νικόλαος	Εργάτης	"
24/	24/	Τσατσοβής Κων/νος	Υδροτεχνικός	"
25/	25/	Κοκκόρας Αναστάσιος	Ράκτης	"
26/	26/	Τριανταφύλλου Αθανάσιος	Γεωργός	"
27/	27/	Τριανταφύλλου Ιωάννης	"	"
28/	28/	Τσατσοβής Δημήτριος	"	"
29/	29/	Παπαρηγόριου Αναστάσιος	Μυλωνός	"
30/	30/	Κατσαρός Αθανάσιος	Γεωργός	"
31/	31/	Τσινής Χρήστος	"	"
32/	32/	Βινθώπουλος Δημήτριος	Εμπορός	Κατερίνη
33/	33/	Πετρίδης Γεώργιος	Υποδηματοποιός	Λειβαδίτη
34/	34/	Κατσαρός Μιχαήλ	Εμπορός	"
35/	35/	Κατσαρός Κων/νος	Υποδηματοποιός	"
36/	36/	Χρυσός Δημήτριος	Εμπορός	"
37/	37/	Κατσαρός Βασίλειος	Σταυροκόπτης	"
38/	38/	Κατσαρός Ιωάννης	Γεωργός	Λειβαδίτη
39/	39/	Πέπελας Χρήστος	Κατεργάτης	Λαρίσα

Εν Θεσσαλονίκη 27 9/ βρβίου 1943
Ο Ανάτολος Διοικητής
Ε. Κατσαρός

ειρηνοποίηση της ευρύτερης περιοχής και την εξασφάλιση των δρόμων μεταφοράς καθώς και την προστασία των επιχειρήσεων έναντι επιθέσεων συμμοριών»(15).

Τη δεύτερη φορά η γερμανική ψυχραιμία δίνει τη θέση της στην αγωνία ενός ετοιμοθάνατου. Η Τουρκία διακόπτει στις 21-4-1944 τις αποστολές χρωμίου στην Γερμανία. Ο Οσκαρ Γκαμπελ γράφει : « δεν υπάρχει στην Ευρώπη καμία άλλη δυνατότητα παραγωγής χρωμίου , εκτός από τα Βαλκάνια. Γι αυτό η προστασία των μεταλλευμάτων χρωμίου και της μεταφοράς τους , πρέπει να θεωρηθεί από τη γερμανική Βερμαχτ σαν ένα από τα πιο επείγοντα καθήκοντα της»(16).

Ακολουθεί η αξιολόγηση των μεταλλείων , ώστε να παρθούν ανάλογα μέτρα προστασίας. Ως σημαντικότερα μεταλλεία χρωμίου , που πρέπει να προστατευτούν , αναφέρονται αυτά της Βόρειας Αλβανίας (17).

Το μεταλλείο του Αγίου Δημητρίου έχει πάψει να λειτουργεί από καιρό.

Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ

«...κι εγώ δεν ξέρω πως μου ήρθε αυτό το κακό», αναρωτήθηκε ο πρώην δήμαρχος Κατερίνης λίγο πριν πεθάνει. Στην κερδοσκοπική απληστία του κεφαλαίου μπορεί να βρει κανείς την πειστική απάντηση στην απορία που εξέφρασε ο αξέχαστος Αιμίλιος Ξανθόπουλος , λίγο πριν εκτελεστεί μαζί με τους συμπατριώτες του στο Σταθμό της Κατερίνης, ως αντίποινα για την ανατίναξη του μεταλλείου χρωμίου στον Άγιο Δημήτριο.

Γι αυτό λοιπόν στην προσπάθεια που γίνεται από τους ιδεολογικούς μηχανισμούς της άρχουσας τάξης να κρύψουν την σύνδεση που έχει το τερατούργημα του ναζισμού - φασισμού με τον καπιταλισμό , το ίδιο κάνουν και οι δικοί μας ναζιστές, απαντάμε με τα σοφά λόγια του Μπρεχτ

«Ο καπιταλισμός στις φασιστικές χώρες υπάρχει πια μονάχα σαν φασισμός κι ο φασισμός δεν μπορεί να πολεμηθεί παρά σαν καπιταλισμός στην πιο ωμή και καταπιεστική του μορφή, σαν ο πιο θρασύς κι ο πιο δόλιος καπιταλισμός. Πώς, λοιπόν, τώρα να πει κάποιος αντίπαλος του φασισμού την αλήθεια για το φασισμό όταν δε θέλει να πει τίποτα για τον καπιταλισμό, που τον προκαλεί;»

Νίκος Σαλπιστής